

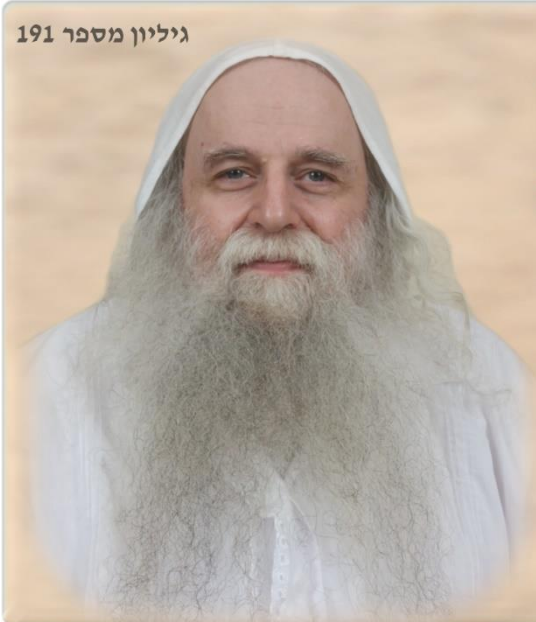

ותן חלקנו בתורתך

מאת כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א

שיחת התעמקות על פי דרך עץ החיים
פרשת ויקהל תשפ"ד

קבלת קהל בתיאום מראש בטל' 02-6520002

www.rachlin.org.il

בהוצאת: אוריאל יעוץ ומתכונות בע"מ

יפה רום 40 ירושלים ת"ן

לקבלת הגיליון למייל: rachlin@rachlin.org.il

© כל הזכויות שמורות לכ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

סרקו להורדה

הערה: מאמר זה הינו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.
לא הוכנסו שינויים על מנת לשמר את הסגנון המקורי.

פרשת ויקהל תשפ"ד – האמנות דקדושה

מקאמרנא הקדוש כל פעם מזכיר את זה, הרבה פעמים הוא מזכיר את זה – להפוך אותו למלאך קדוש.

לעומת זה, אנחנו יודעים שהיצר הרע הכללי – הוא מרד בקדוש ברוך הוא, הוא לא עושה לשם שמים את תפקידו, הוא רוצה למלוך במקום הבורא יתברך. אז לכן הוא יחד, הוא יענש, ולא יקבל שכר על עבודתו לעתיד לבוא.

אז זה נושא אחד שרציתי להדגיש. יש אנשים שרוצים לפרוש מן העולם ולשבת ללמוד תורה עשרים וארבע שעות ולא להתעסק בעולם הזה כלל, כמו שהיו קדושי עליון שעשו, כמו רבי שמעון בר יוחאי. אבל לא כל אחד הוא בדרגה של רבי שמעון בר יוחאי. בא רבינו הבעל שם טוב הקדוש והדגיש את הענין של "בכל דרכיך דעהו", שאדם צריך לעבוד את ה' בכל מצב ובכל מקום, גם אם הוא עוסק בגשמיות, בפרנסתו, לא משנה במה – זו עבודת ה', הוא צריך לעבוד את ה'.

אז הענין הזה חשוב ביותר – להעלות את הניצוצות מהדומם צומח חי מדבר. וכדאי לכוון, לפי עניות דעתי, כשבן אדם עסוק בדברים האלה – שהוא עושה את העבודה הזו לתיקון עולם במלכות שד"י. אז זה מעלה את מה שהוא עושה לתיקון עולם. גם אם הוא עכשיו בונה בית או מחליף צנרת, או לא יודע מה הוא עושה בעבודה שלו, במה שהוא עובד ובמה שהוא עושה – לכוון לתקן עולם. אם הוא אוכל, גם כן לכוון לתקן עולם. הכל שיהיה לתיקון עולם במלכות שד"י.

וזה מועיל כנראה, בעזרת ה', להעלות את כל מה שאדם עושה וצורך לעבודתו יתברך, שזו דרגה גבוהה מאד. זה גבוה יותר מפרישה, כי "נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים", "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם". צריך לעשות את המקדש לפי הציוויים שם בפרשה.

אז המטרה היא שה' יתברך ישרה את שכינתו בעולם הגשמי. בעליונים הוא כבר נמצא. עכשיו הוא רוצה להתגלות בתחתונים, זאת אומרת להשרות את שכינתו.

ערב טוב! שבוע טוב, מה שלומכם? אנחנו כאן ב'ותן חלקנו בתורתך', פרשת ויקהל תשפ"ד, ובשם ה' נעשה ונצליח.

כן, הענין של תרומה, שכל אחד יביא תרומה כפי ש"יָדְבִנּוּ לְבָבוֹ", דבר יפה מאד. מה יותר קל ומה יותר קשה – "סור מִרְעֵי יוֹתֵר קֶשֶׁה וְעֵשֶׂה טוֹב" עושה רועם שלרוב האנשים 'סור מרעי' יותר קשה ויעשה טוב' יותר קל, חוץ מאשר אם צריך לתרום ובן אדם קמצן מאד אז זה באמת קשה לו. אבל באופן רגיל קל יותר לתרום, לעשות דברים טובים, מאשר לסור מהרע, שזה יותר קשה – מלחמת היצר.

אז כאן עם ישראל הרבה להביא, ברוך ה', כל אחד הביא, פלא פלאים. וה' יתברך לקח מכולם. אתם יודעים שבקהל לא כולם קדושים, לא כולם צדיקים, לא כולם מלאכי השרת, כן? צ'בו"ר – יש בו צדיקים, בינוניים, ורשעים רחמנא לצלן, כל דור ודור לפי הדור. גם שמה לא הכל היה מושלם, אבל הביאו וזה התקבל בברכה, כדי להקים את המשכן וכליו ועניניו.

וכל תפקוד המשכן והמזבח – להשראת שכינתו יתברך ולכפר על עם ישראל, ולהעלות את הניצוצות מהדומם צומח חי ומדבר.

והנשים הצובאות פתח אוהל מועד הביאו את המראות שלהם, ומשה רבינו מאס בהם ולא רצה לקבל. רש"י אומר שה' יתברך אמר שהוא אוהב דוקא את זה יותר מהכל מפני שזה עזר לקיום מצוות פרו ורבו, ולכן עשו מזה את הכיור. פלא פלאים. זאת אומרת שה' יתברך רוצה שנעלה, בענין היצר.

יש מלחמת היצר. יש מי שהרג את היצר בתענית כמו דוד המלך, ויש שהפך אותו ליצר טוב כמו אברהם אבינו. אז יש את המלחמה – שאותה רוב האנשים נלחמים, כמו שאומר ספר ה'תניא' הקדוש, נלחמים כל החיים, בחינת 'בינוני'. ויש מי שמצליח להרוג אותו כמו דוד. ויש מי שהופך אותו ליצר טוב. זה מעניין מאד. גם הרבי

ובשביל זה צריך עולם גשמי, גוף גשמי, מצוות מעשיות גשמיות, וגם כאן בפרשה כל העניינים של כסף, נחשת, זהב, לעשות כלי גשמי – שבסוף על ידי עבודת כהנים לויים וישראל, ראשי תיבות כל"י – תשרה שכנתו ויתגלה ה' יתברך בעולם, ויתוקן עולם במלכות שד"י. אז זה לגבי הנושא הזה, חשוב מאד.

והנושא השני הוא חכמי הלב, וגם הנשים חכמות הלב שידועות לעשות המלאכה, זאת אומרת בלשון שלנו היום, האַפְּנִים, אמנים ואומנים, שנצטוו, ובצלאל בראשם, לדאוג לכל עניני היצירה, יצירתיות. במקום יצר, יצר הרע – יצר הטוב, אמנות דקדושה, אמנים דקדושה ששורה עליהם רוח הקודש, והם יודעים איך לבנות את כל הכלים ואת כל העניינים, וגם לארוג מה שצריך. פלא פלאים. זאת אומרת שיש אנשים שיש להם כשרון, צינור משמים לעניני יצירתיות. זה היה בזמן המשכן ובבית המקדש, וגם באופן כללי ביום יום יש אמנים.

אז החוש הזה, השליחות הזו של האמנות – היא לשם אמנות דקדושה, להשרות את השכינה. והאמנות דקדושה נעלמה כמעט מן העולם, ותפסה את מקומה האמנות דקליפה, האמנות הרגילה – שלפעמים היא הפך התורה לגמרי, ממש עוברים על כל המצוות שבתורה מי שעושה אמנות לא כשרה, ולפעמים היא לא כשרה אבל גם לא אסורה, ולפעמים היא אמנות דקדושה.

אז כל אמן צריך לקחת בחשבון – אמן כולל את כל האמנויות, נניח גם זמרים, נגנים, לא רק ציירים או פסלים או כאלה שיוצקים כל מיני דברים – הם צריכים לדעת את מי הם משמשים, למה הם משמשים, לזיכוי הרבים? לא עלינו, להחטיא את הרבים? זה לשם שמים, בשביל לעשות נחת רוח לה' ולנבראים? לשמח אותם, להאיר להם את החיים? או שזה להחטיא אותם ולהחשיך אותם ולטמא אותם ולטמטם אותם? או גם לשם הגאווה?

רבי נחמן מברסלב מביא בענין הנגן הכשר לעומת הנגן שאינו כשר, כמה שהוא מזיק וגם שהוא מנגן בשביל הגאווה שלו – לעומת הנגן הכשר, שמנגן לשם שמים, לעשות נחת רוח לה' יתברך, ולשמח את עצמו ולשמח את הבריות.

אז האמנות והאומנות הן צינורות חשובים מאד. כמו שיש אצילות-בריאה-יצירה-עשיה, השתלשלות, סדר השתלשלות – אז ככה גם באמנות יש את השתלשלות, מושכים אור ושפע מהעולמות העליונים.

יש היום בין האמנים הרגילים באומות העולם כל מיני פלפולים על מה זו אמנות, מה זו לא אמנות, אם איזה ציור הוא אמנות או לא. והם לא מגיעים למסקנה חד-משמעית. אבל על פי התורה והקבלה ודרך עץ החיים זה ברור מאד:

האמנות, השפע של האמנים – בא משמים. זו שליחות משמים, לתקן עולם במלכות שד"י. וגם אם האמן לא מצייר דוקא את הכותל המערבי או ספר תורה – הוא יכול לצייר ציורים שמביאים את האנשים להתקרבות לתורה, להתקרבות לה', להתקרבות לאמת, להתעמק, להבין סודות עמוקים יותר מהמקום שהם נמצאים בו. זה יכול לפתוח להם פתח, לקרב אותם לתורה, לרחוקים מאד. אז יש בזה תפקיד עצום!

באומות העולם, מי שבעיקר טיפח את האמנות, זה היה לשם העבודה הזרה שלהם, כל מיני עבודות זרות, גם בזמר ונגינה וגם בפסלים וגם בציורים, וגם בבניה של ארכיטקטורה של המקדשים שלהם וכו'. ומאז בית המקדש שחרב, בית ראשון ובית שני בעוונותינו, הרבה מעניני האמנות נגנזו, האמנות דקדושה – ויש הרבה מאד ניצוצות שצריך להעלות משם.

אם יהיו אמנים שעוסקים באמנות דקדושה, על כל פנים על פי ההלכה, לפחות על פי ההלכה, שזה יהיה כשר על פי ההלכה, לצייר למשל מה שמותר ולא לצייר דברים אסורים, בכונה לעשות נחת רוח לה', לתקן את העולם במלכות שד"י, כונות טובות – אז זו אמנות כשרה וקדושה, וזה יכול לעשות תיקון גדול מאד – גם בדומם צומח חי, וגם בַּפְּדָבֵר, בבני אדם: גם האמן עצמו יזכה לאור מהשמים, ובעזרת ה' שתהיה לו גם פרנסה שיוכל להתקיים... וגם לזכות את האנשים שנהנים מהאמנות שלו, להעלות אותם ולזכך אותם, כמו במשכן, ולא להפך חס וחלילה.

אז זה דומה קצת למה שאמרתי על המראות של הנשים הצובאות, שה' לקח אותן והעלה אותן להיות חלק מהמשכן, לענין של הכיור. ככה אפשר לקחת את האמנות שהיא נפולה ולהעלות אותה לשרשה בקדושה, כי הכל זה השרשים בקדושה.

גם המנגינות – יש מנגינות יפות, מעוררות, משמחות, שהם בשימוש של אמנים נניח מאומות העולם ושהתוכן נניח של המילים הוא לא בדיוק לפי התורה, אולי ההפך, כל מיני דברים, אולי כל מיני הבלים. ומה הן כל המנגינות האלה? המנגינות האלה הן ניצוצות של קדושה שנפלו מיהיכל הנגינה לעמקי הקליפה. והם שמה עשוקים ומשמשים לכל מיני דברים – לעבודה זרה, לגילוי עריות, לשפיכות דמים, כל העבירות שיש בעולם. וכמובן, זה גם משמח אנשים. זה מעורבב, כן?

אז צריך לקחת, והיו צדיקים שלוקחים איזו מנגינה ששמעו מאיזה רועה צאן או משהו דומה – והעלו אותה לתפילות של יום הכיפורים. אז אפשר לקחת – מי שמתאים לזה, מי שראוי. אומרים חכמים שדוד המלך היה יכול לקחת מנגינות הכי נפולות ולתקן אותם. לא כל אחד יכול, הוא יכול גם להנוק, הוא יכול גם להזיק. אז אדם צריך לדעת את מקומו ואת מיקומו ולא לחיות בדמיונות.

ובאופן כללי, גם אפשר להתלמד בעניני אמנות ולעסוק באמנות כשרה. גם בענין של להתלמד – צריך להזהר אצל מי לומדים, כי יש שמה הרבה פילוסופיה והרבה כפירה והרבה דברים שלא לפי תורתנו הקדושה, ואדם יכול להנוק ולהזיק. "החכם עיניו בראשו".

ואת עיקר הכשרון לא לומדים. עיקר הכשרון – זה מהשמים, ומההתנסות שהאדם מתנסה ושם את לבו בתוך זה, ואת מוחו ואת זמנו. אם יש לו כונה טובה – פלא פלאים. אפילו, למשל, אדריכל שרוצה לבנות בית כדי שיהיה טוב לאנשים שיגורו בבית הזה, שיהיה להם נח, שיהיה להם נעים, שיהיה להם יעיל, אולי שזה יאיר בהם גם כן, משהו אצילי יותר מהרגיל – יפה מאד, יפה מאד, גם זה משהו טוב.

להיות שמח כדי שתשרה עליו שכונה, כן? הנביאים היו שמחים. "עֲזוּ וְחַדְּנָה בְּמִקְמוֹ". אז עבודת השמחה בדור שלנו, דור כל כך לחוץ וקשה ועם כל הצרות שיש – עבודת השמחה חשובה ביותר! זו מלחמה הכי גדולה, שכן אדם יהיה שמח בדרך חיובית, כשרה, וישמח את הזולת – פלא פלאים, פלא פלאים.

זה לא ביטול תורה. זה ההפך – זו תשתית כדי שהתורה תשפיע את ההשפעה הנכונה על האנשים. וזה כמובן מתאים יותר לחסידים, מחסידות הבעל שם טוב הקדוש, שהוא הביא את הענין של "עבדו את ה' בשמחה", ופחות אולי ללמדנים ליטאים. אבל היום כבר הכל הולך ומשתנה, וכולנו צריכים את השמחה, הַפֶּךְ העצבות.

צריך לא להכנס לעצבות, כי העצבות שוברת את האדם, ובסוף מהעצבות מגיעים לכפירה, ומהכפירה מגיעים לתאוות אסורות ולאבד את העולם הזה ואת העולם הבא, רחמנא לצלן. ולכן חשובה מאד העבודה של השמחה ולשמור על השמחה, ולשקם את השמחה ולהלחם על השמחה, ולעשות פעולות למרות שיש צער על הדברים המצערם, כן? זה לא צריך לפגוע בשמחה הפנימית. יש את הזמן לצער, ויש את הזמן לשמחה. עת לכל דבר. ברוב היום צריך להיות בשמחה. בעל התניא הקדוש אומר, בזמן התחנן שבו אדם יהיה בצער, שיצטער על מה שעשה לא בסדר ועל כל מה שמצער אותו. אחר כך יהיה בשמחה.

והתחלתי לדבר על היופי. אז היופי הוא דבר עליון, הנועם העליון, היופי העליון. הכל יורד מלמעלה. כמה חשוב אם יש אדם שיש בו חן והוא מוצא חן בעיני הבריות, יש לו כבר אפשרות להשיג דברים שאין לאדם שאין לו חן. ח"ן – חכמה נסתרת, ראשי תיבות. "וְנָחַ מִצָּא חֵן". נח, אותיות ח"ן. "ונח מצא חן". למה הוא מצא חן? – כי היה שומר על הברית, בשל זה הוא מצא חן. אז החן קשור גם בשורש לענין ה'יסוד', שמירת ה'יסוד', תיקון ה'יסוד'. לכן יוסף הצדיק היה בחור יפהפה.

וכן הלאה, הרבה סודות יש. אי אפשר להגיד הכל. אני אומר קצת כדי שיהיה לאדם פתח, שער, שער להתעמק, ולשמוח ולשמח, "שְׂמֵחַתִּי וְשִׂמְחָתִי בּוֹ". "עֲשִׂיתִי כָּל אֲשֶׁר צִוִּיתָנִי – שְׂמֵחַתִּי וְשִׂמְחָתִי בּוֹ". כן. פלא פלאים.

אז ה' יעזור שלא נצטרך להלחם קשות על השמחה, שתבוא הגאולה במהרה ברחמים ו"הֵי יֵנוּ כְּחֻלְמִים, אֲזַ וְיִמְלֵא שְׁחוּק פִּינוּ וְלִשְׁוֹנְנוּ רִנָּה".

לחיים! לחיים! לחיים! לחיים!

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

שבת שלום ומבורכת לכל בית ישראל.

'דרך עץ החיים' היא הדרך שמחדש כ"ק האדמו"ר מרחלין שליט"א והיא מעניקה לך את כל הידיעות הנחוצות להפוך להיות צדיק ולעבוד את ה' יתברך לשם שמים על פי פרד"ס התורה הקדושה.

הפץ אותה לזיכוי הרבים – "ומלאה הארץ דעה את ה'!"

כל דבר טוב הוא טוב. בסוף, אומר הרמח"ל הקדוש, שהמטרה של הבריאה היא גם להפוך את הרע לטוב, שזה רק בסוף התיקון. הצדיקים הגדולים יהפכו את הרע לטוב. איך יהפכו את הרע לטוב? מובן שהרע הגמור, קשה מאד להפוך אותו לטוב כי אין בו ניצוצות של טוב. הרע המעורבב – התיקון שלו הוא או להצטרף לקדושה או להכחד, כן? 'קליפת נגה' מה שנקרא, שמצטרפת או לקדושה, או אם חוטאים חלילה היא הולכת לטומאה, לשלשת הקליפות הטמאות, מצטרפת לשם.

בכל אופן, כל מה שאדם עושה בחיים שלו – שיכוון לשם שמים, לתקן עולם במלכות שד"י. גם בציור, כל ילד אוהב לשבת לצייר – אלה דברים עמוקים, אלה סודות הבריאה, לא דברים פשוטים.

"אין צור פֶּאֱלֵקִינוּ" – אין צייר כה' יתברך. בן אדם מצייר ומתגאה, 'תראה איזה ציור עשיתי, וואו וואו וואו'. גם אם זה מופשט גם אם זה פיגורטיבי, האדם יכול להתגאות. שרק יסתכל על השמים, על עץ, על פרח, על משהו – ואין לו מה להתגאות. ה' יתברך הוא הצייר הגדול, והוא גם מפיח רוח חיים בציורים, לא כמו בן אדם שמצייר וזה דומם, זה לא מקבל רוח חיים.

היות שאני גם כן יש בי חלק של אמן, גם בשירה ונגינה וגם בציור, אז לכן הרחבתי בפרשה בענין הזה – שנראה איפה השורש של כל האמנות, ולא נשכח שהיא צריכה לבוא לשמש לתיקון עולם במלכות שד"י, להעלות את הניצוצות, לשמח את ה' יתברך, שה' יתברך ישמח במעשיו, ולא חס וחלילה להפך. אותה פעולה – אפשר לעשות לשם משהו לא כשר, או לעשות את זה כשר וטוב וחיובי, לתקן עולם. ה' יעזור שנצליח בכל מעשי ידינו ובמחשבותינו, להשתמש בכח המדמה, כח הדמיון.

כמובן, האמנים הגדולים דקדושה כמו בצלאל – הם מקבלים מרוח הקודש את היכולת. זה לא משהו בטבע, משהו פשוט שהוא למד באיזו מכללה. לא. וככה כל אדם שמתעלה ומתקדש יכול לקבל השפעה מלמעלה לעשות את הדברים היפים והנכונים והטובים.

יש ליופי תפקיד. ה' יתברך יכול היה לברוא עולם משעמם, שחור לבן, בלי צלילים, בלי פרחים, בלי כלום, וכולנו היינו רובוטים כאלה מסכנים. ה' יתברך ברא את הכל כדי שנהנה לשם שמים, באופן מתוקן, ונעלה את הכל לעבודתו יתברך, ונהיה שמחים.

אנשים אומרים: יתגיד לי, זה לא ביטול תורה לצייר ולנגן? אז אני אומר: 'להיות שמח זה ביטול תורה?! בן אדם צריך

מתוך נפשי – עצות להתחדדות המלחמה

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

כ"ז אדר א' תשפ"ד

לעילוי נשמות הנופלים · לרפואת הפצועים · להחזרת החטופים · לשמירה על החיילים.

- א. "או הכל או כלום!" – ואולי תשאר בלי כלום?
- ב. אם המלחמה גדולה עליך, אל תכנס אליה, גם אם אתה צודק – במיוחד אם אתה צודק.
- ג. לפעמים כדאי לוותר על מנת לשרוד. לפעמים אם תוותר – לא תשרוד. צריך עזרה משמים ודעת נכונה.
- ד. צריך איזון וצריך פיצוי: כל מעשיך וזמנך צריכים להיות מאוזנים, וכך לא תנזק. פיצוי משמעו, פצה את עצמך בדבר חיובי על מנת להחזיר את האיזון שהופר בעקבות אכזבה. איזון ופיצוי מביאים לשמחה, בס"ד.
- ה. למה אתה כועס?
- ו. אף אחד לא מבין אותך? – אתה לא לבד.
- ז. ככל שתרחם על עצמך ועל מר גורלך – כך תתרחק מהתיקון!
- ח. הרב, מה התיקון שלי? – שתחפש ותמצא אותו בעצמך.
- ט. יש לכם צרות עם הילדים? – עליכם לשמור על קשר, על קשב, על סבלנות, על איפוק ועל התעמקות. וכמוכן, תוכלו להוריד מהאתר שלנו בחינם את הספר 'חינוך על הפנים' ואת הספר 'עמו אנכי'. זה יועיל לכם מאד.
- י. אתה בצער כי לא הגשמת חלום? – תודה לה' ית'. משמים הצילו אותך!
"רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום".
- יא. את החרדה – הפוך לתפילה, לעשייה, ליצירה ולגעגועים לה' ית'.
- יב. הצרות מתרבות בחבלי משיח – על מנת שנבין שרק הבורא ית' יכול להציל אותנו.
- יג. מרדנו בה' ית' הרבה כל כך בכל הדורות – עד שהוא הסתיר פניו מאתנו. חייבים להתאמץ מאד, באופן אישי והדור כולו, כדי לפייסו ולגרום שירצה להתגלות שוב. וזה אינו פשוט כלל!
- יד. אתה מעוניין בכך, הורד מהאתר שלנו את ספרנו 'דרך עץ החיים' והחל לקרוא אותו וליישם את הדברים. אם נהיה אמתיים ולא נפסיק – לבסוף ה' ית' יתגלה ברחמים.
- יד. אתה יודע לסלוח? ולבקש סליחה? ולא לשמור טינה וחשבונות?
- טו. אתה קל לרצות ולהתפייס? אתה נוח לרצות ולהתפייס?
- טז. מדוע אתה חושב שזולתך חייב להבין אותך? הוא קורא מחשבות?!
"פתח פיך ויאירו דבריך". אם כואב לך, אמור: "כואב לי". אם נפגעת, אמור "נפגעת", "התאכזבתי" – ואז יבינו אותך.
- יז. כל עוד יש יצר הרע פרטי וכללי – כולם בסכנה!
- יח. כאשר אתה כועס, תוך כמה זמן אתה נרגע? – זהו מדד הכעס, המראה את מצבך הרוחני.
- יט. אהבת הבריות היא מעלה. אך אנא בדקו היטב קודם שאתם סוגרים שידוך או שותפות.
- כ. החיוך מסתיר את מי שמאחוריו! "תמים תהיה עם ה' אלקיך".

לחיים! לחיים! לחיים! להתחדד בעבודתו ית'!

לחיים, לחיים, לחיים, להיות צדיקים!